

**ZGŁOSZENIE
ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM – ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH***

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (UD289)

(tytuł projektu - zgodnie z jego treścią udostępnioną w Biuletynie Informacji Publicznej lub informacją zamieszczoną w programie prac legislacyjnych)

A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM

1. Nazwa/imię i nazwisko**

ZWIĄZEK PRACODAWCÓW POLSKA RADA WINIARSTWA

2. Siedziba/miejsce zamieszkania**

00-105 Warszawa, ul. Twarda 18

3. Adres do korespondencji i adres e-mail

office@zpprw.pl

**B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU WYMIENIONEGO W CZĘŚCI
A W PRACACH NAD PROJEKTEM**

Lp.	Imię i nazwisko	Adres miejsca zameldowania na pobyt stały
1	Magdalena Zielińska	
2		
3		
4		
5		

**C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU BĘDĄCEGO
PRZEDMIOTEM OCHRONY**

Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa z zaskoczeniem i głębokim niepokojem przyjmuje informację o planowanej zmianie stawek akcyzowej mapy drogowej i rozszerzeniu jej zakresu. Do drugiej połowy sierpnia br., kiedy to Ministerstwo Finansów niespodziewanie ogłosiło rozpoczęcie prac nad projektem ustawy przewidującym trzykrotne zwiększenie skali podwyżki akcyzy w 2026 r. oraz dwukrotne w 2027 r., nie docierały do nas żadne sygnały wskazujące na konieczność bądź zasadność wprowadzania takich zmian. Przeciwnie – z dotychczasowych wypowiedzi przedstawicieli resortu finansów wynikało, że obowiązująca mapa drogowa skutecznie realizuje zarówno cele fiskalne państwa, jak i te z zakresu zdrowia publicznego.

Nasze zaskoczenie i wzburzenie jest tym większe, że podjęte w drugiej połowie sierpnia prace legislacyjne zmierzają do zmian mających obowiązywać już od początku 2026 r., co stoi w sprzeczności z zapisami *Umowy „Koalicji 15 października”*. W 10. punkcie tego dokumentu

zadeklarowano bowiem *przywrócenie przewidywalności systemu podatkowego poprzez stabilizację prawa oraz odbudowę dialogu z organizacjami pracodawców i związkami zawodowymi*. Jednym z podstawowych instrumentów tej stabilizacji miało być wprowadzenie zasady minimum sześciomiesięcznego *vacatio legis* w odniesieniu do zmian w prawie podatkowym. Przedsiębiorcy doskonale pamiętają te zobowiązania. Pozostają one zresztą nadal oficjalną „wizytówką” rządu, publikowaną na stronie internetowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów¹.

Podwyżka akcyzy, już określona na lata 2022–2027 w obowiązującej ustawie o podatku akcyzowym w ramach mapy drogowej, jest dla naszej branży dotkliwa – w ujęciu skumulowanym wynosi bowiem ponad 40%. Branża mierzy się z jej efektami i dostosowuje do nowych realiów rynkowych. Równolegle staje przed wyzwaniem, jakie niesie ze sobą światowy trend NoLo (*No and Low alcohol*), polegający na tym, że konsumenci ograniczają spożycie alkoholu - coraz częściej całkowicie rezygnują z napojów alkoholowych bądź wybierają niskoalkoholowe lub bezalkoholowe odpowiedniki. Zjawisko to odzwierciedla postępującą zmianę postaw społecznych, która jest już wyraźnie widoczna na rynku i – jak prognozują analitycy – dynamicznie będzie się nasilać. Należy podkreślić, że jest to trend globalny i niezależny od poziomu stawek akcyzy w Polsce. Obecnie troską przedsiębiorstw naszej branży jest przede wszystkim możliwość adekwatnej odpowiedzi na tę zmianę, co wymaga znaczących inwestycji i koncentracji na tym zjawisku.

Spadki sprzedaży na rynku są już bardzo wyraźne. Wskazują na nie zarówno badania rynkowe, dane GUS, jak i analiza wpływów z tytułu podatku akcyzowego do Skarbu Państwa. W tej sytuacji nagłe zerwanie umowy, jaką była mapa akcyzowa, i trzykrotne podniesienie planowanej podwyżki w 2026 r. a dwukrotne w 2027 r., nie znajduje w naszej opinii uzasadnienia. Natomiast bezpośrednio uderzy w polskich przedsiębiorców.

Argumentem podnoszonym przez Ministra Finansów, mającym uzasadniać zmiany mapy akcyzowej i działania wbrew umowie koalicyjnej, jest wzrost wynagrodzeń Polaków w latach 2021–2024, a w konsekwencji większa dostępność cenowa alkoholu. Trzeba jednak zauważyć, że mimo wzrostu wynagrodzeń Polacy nie spożywają więcej alkoholu – jego sprzedaż znacząco maleje. Ilustruje to poniższe zestawienie danych dotyczących dostępności cenowej alkoholu, zaczerpniętych z uzasadnienia Ministerstwa Finansów, z danymi GUS obejmującymi spożycie napojów alkoholowych w przeliczeniu na 100% alkoholu w kolejnych latach.

---

¹ <https://www.gov.pl/web/premier/koalycja-15padziernika-program>

rok	Dostępność cenowa napojów alkoholowych			Spożycie napojów alkoholowych w przeliczeniu na 100% alkohol ²
	wódka czysta 40% 0,5l	piwo jasne pełne 0,5l	wino białe gronowe 0,75l	
2021	216 szt.	1798 szt.	256 szt.	9,73 l
2022	219 szt.	1889 szt.	269 szt.	9,37 l
2023	221 szt.	1863 szt.	279 szt.	8,93 l
2024	238 szt.	2103 szt.	313 szt.	b.d.

Dane GUS dotyczące spożycia alkoholu w Polsce w roku 2024 nie zostały jeszcze opublikowane. Wnioski o dalszych spadkach konsumpcji można jednak wywieść z analizy wpływów do Skarbu Państwa z tytułu podatku akcyzowego od napojów alkoholowych oraz z badań rynkowych.

Zgodnie z danymi Ministerstwa Finansów wpływy z podatku akcyzowego od napojów alkoholowych wyniosły 14 577,9 mln zł w 2024 r., a w 2023 r. – 14 093,3 mln zł. Odnotowano wzrost wpływów o 3,44%, co – biorąc pod uwagę podwyżkę akcyzy o 5% – oznacza realny spadek na rynku.

Bieżący rok przynosi kolejną, jeszcze większą redukcję sprzedaży na rynku alkoholi. Wpływy z akcyzy za okres od stycznia do końca lipca wyniosły 7 762 mln zł, czyli – mimo podwyżki akcyzy o kolejne 5% - jedynie o 1,76% więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, kiedy osiągnęły poziom 7 627,2 mln zł. Na szczególną uwagę zasługuje sytuacja na rynku napojów winiarskich – wpływy z tytułu akcyzy od win, pozostałych napojów fermentowanych oraz wyrobów pośrednich w okresie styczeń–lipiec br. obniżyły się z 284 mln zł w 2023 r. do 243 mln zł w br.

Informacje o redukcji rynku potwierdzają dane NielsenIQ opublikowane w sierpniu br., zgodnie z którymi „wielkość sprzedaży całej branży FMCG rośnie rok do roku o 1,7%, natomiast alkoholi spada aż o 5,6%”³.

Powyższe dane jednoznacznie wskazują na drastyczne zmiany zachodzące na rynku. Zmiany te nie zostały jednak należycie uwzględnione w ocenie skutków regulacji konsultowanego projektu ustawy. W dokumencie tym, przy określaniu wpływu projektowanych rozwiązań na sektor finansów publicznych, przyjęto następujące założenia:

Alkohol etylowy spadek sprzedaży 4% r/r, piwo – spadek sprzedaży 5% r/r, a wino i napoje fermentowane – 3% r/r.

Założenia te trudno uznać za realne i uzasadnione w świetle aktualnych wyników rynkowych, które

² <https://kcpu.gov.pl/wp-content/uploads/2024/09/Spozycie-napojow-alkoholowych-na-jednego-mieszkanca2023.pdf>

³ <https://www.rp.pl/handel/art42856101-alkohole-w-odwrocie-spada-sprzedaz-niemal-we-wszystkich-kategoriach>

już obecnie wskazują na głębokie spadki sprzedaży, jeszcze przed wprowadzeniem radykalnych zmian przewidzianych w akcyzowej mapie drogowej. Oczekiwanie, że po tak drastycznym podniesieniu stawek akcyzy spadki sprzedaży utrzymają się na zakładanym poziomie, a tym samym przyniosą wpływy do sektora finansów publicznych zgodne z przyjętymi kalkulacjami, wydaje się nierealne. Wnioskujemy zatem o urealnienie założeń przyjętych w ocenie skutków regulacji oraz o przedstawienie szczegółowej analizy spodziewanych efektów gospodarczych planowanych zmian. W dokumentach przedstawionych do konsultacji brak jest tych informacji, co rodzi wątpliwości, czy taka ocena została przeprowadzona. W związku z aktualnym stanem branży alkoholowej rzetelna analiza jest w naszej ocenie niezbędna przed nakładaniem kolejnych obciążeń.

W obecnej sytuacji dodatkowe, nagłe zwiększanie obciążeń fiskalnych, wprowadzane pod pretekstem ochrony Polaków przed zwiększeniem zakupów alkoholu, wbrew wcześniejszym ustaleniom i zapewnieniom, jest w naszej opinii bezzasadne. Analiza dostępnych danych nie wskazuje bowiem, aby wraz ze wzrostem wynagrodzeń pojawiły się zjawiska wymagające natychmiastowej interwencji i uzasadniające nagłe zerwanie dotychczasowych uzgodnień i deklaracji. Rynek napojów alkoholowych zgodnie z przewidywaniami i intencjami ustawodawcy z 2021 r., systematycznie maleje.

Tymczasem w uzasadnieniu do projektu stwierdzono, że proponowane zmiany nie naruszają zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego prawa. Dodano przy tym, że *zasada zaufania do państwa i do stanowionego przezeń prawa nie powinna być traktowana w sposób „sztywny”, nieuwzględniający nagłych, nieprzewidzianych zdarzeń rynkowych*. Takie wyjaśnienie budzi poważne zastrzeżenia. W okresie poprzedzającym wpisanie projektu ustawy do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów (21 sierpnia br.) nie wystąpiły bowiem żadne nagłe okoliczności, które uzasadniałyby zmianę polityki, istotne zwiększenie skali podwyżek od początku 2026 r. oraz włączenie cydrów i perry o zawartości alkoholu do 5% do akcyzowej mapy drogowej.

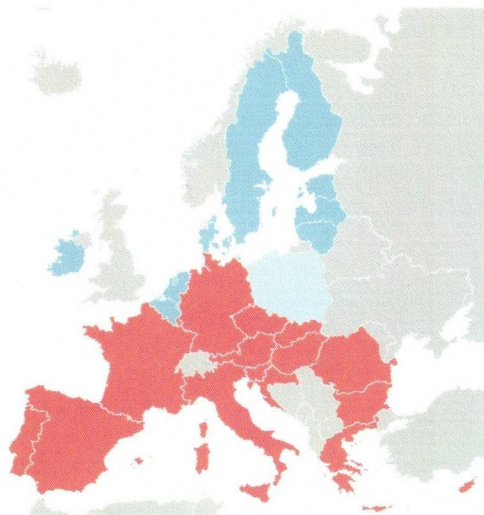
Tego rodzaju działania rządu wobec przedsiębiorców, polegające na nagłym zerwaniu dotychczasowych uzgodnień i deklaracji, a uzasadniane w sposób nieadekwatny do sytuacji - nieznajdujący poparcia w danych rynkowych, pozbawiony rzetelnych i odpowiednio szczegółowych kalkulacji skutków - podważają wiarygodność rządu i prowadzą do kryzysu zaufania podmiotów gospodarczych wobec władzy publicznej.

Uwagi dotyczące stawki podatku akcyzowego na wino

Stawki podatku akcyzowego na wina już teraz są w Polsce wysokie. Spośród 27 krajów UE aż w 14

akcyza na wino spokojne jest zerowa, a w kolejnych 3 - znacznie niższa niż w Polsce. Wyższa niż u nas obowiązuje jedynie w 9 krajach (Irlandia, Szwecja, Finlandia, Dania, Belgia, Holandia, Litwa, Łotwa, Estonia). Poniżej mapa przedstawiająca wysokość akcyzy w krajach Unii Europejskiej. Na czerwono zaznaczono kraje UE, w których akcyza na wino spokojne jest zerowa lub niższa niż w Polsce. Na niebiesko - kraje w których akcyza jest wyższa niż w Polsce.

Źródło: Opracowano na podstawie danych z platformy Access2Markets

Dalsze podnoszenie podatku akcyzowego w Polsce sprzyjać będzie nielegalnemu przywozowi i obrotowi winem. Spodziewamy się, że szczególnie dotknięte zostaną regiony przygraniczne oraz branża HoReCa. Warto przypomnieć, że dla osób fizycznych podróżujących między krajami UE przewidziano zwolnienie z zapłaty akcyzy od alkoholu w kraju, do którego jest on transportowany, o ile przeznaczony jest na użytek własny. W praktyce oznacza to możliwość jednorazowego wwiezienia do Polski nawet 90 litrów wina, pod pretekstem użytku własnego.

Dodatkowo coraz popularniejsze zakupy wina w sklepach internetowych operujących za granicą stają się bardziej atrakcyjne dla polskich konsumentów. Oznacza to, że w Polsce – podobnie jak w innych krajach Unii Europejskiej⁴⁵⁶, w których akcyza jest wysoka – problem przesyłek alkoholu z zagranicy,

⁴ https://www.dailyfinland.fi/business/29413/Int%C3%82%C2%B4I-online-alcohol-purchase-results-%C3%A2%E2%80%9A%C2%AC100m-tax-evasion-annually?utm_source=chatgpt.com

⁵ <https://www.helsinkitimes.fi/finland/finland-news/domestic/27319-german-online-alcohol-seller-suspected-of-40-million-tax-fraud-in-finland.html>

⁶ https://www.nordicalcohol.org/post/swedish-customs-sharp-increase-in-intercepted-online-alcohol-purchases?utm_source=chatgpt.com

realizowanych bez zapłaty polskiego VAT i akcyzy, będzie narastał wraz ze wzrostem obciążeń podatkowych.

Planując działania mające na celu ograniczenie negatywnych skutków nieodpowiedzialnej konsumpcji alkoholu, warto uwzględnić dane dotyczące struktury spożycia napojów alkoholowych w Polsce oraz szerszy kontekst kultury konsumpcji poszczególnych kategorii alkoholi. Branża winiarska odpowiada obecnie jedynie za około 8% całkowitego spożycia alkoholu w Polsce. Jednocześnie kultura wina w Polsce umacnia się, nie przyczyniając się do wzrostu spożycia alkoholu, i może odgrywać istotną rolę w kształtowaniu odpowiedzialnych postaw. Wnosi bowiem istotną wartość do kultury stołu, sprzyjając umiarkowanej i świadomej konsumpcji alkoholu.

W ostatnich latach znakomicie rozwijało się krajowe winiarstwo gronowe. W rejestrach prowadzonych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa figuruje już 461 producentów wina. Dziesięciokrotnie więcej niż przed dekadą.

Zapowiadana obecnie polityka fiskalna, obejmująca także wino, może zahamować te pozytywne zmiany oraz skierować uwagę konsumentów na produkty tańsze, masowe i te kategorie alkoholi, które ze względu na brak określonych w przepisach definicji i parametrów jakościowych, mają znacznie większe możliwości obniżenia jakości w celu kompensacji rosnących kosztów wynikających z wyższej akcyzy.

Uwagi dotyczące włączenia cydrów i perry o zawartości alkoholu do 5% do akcyzowej mapy drogowej.

Wyrażamy zaskoczenie i zaniepokojenie projektem włączenia cydrów i perry o zawartości alkoholu do 5% do akcyzowej mapy drogowej i objęcia ich podwyżkami podatku akcyzowego, którym dotychczas nie podlegały.

Zgodnie z wpisem do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów celem projektu oraz istotą planowanych rozwiązań miało być *urealnienie dotychczasowej mapy drogowej, które obejmie podwyższenie stawek akcyzy na napoje alkoholowe w latach 2026–2027.*

Tymczasem zakres projektu został rozszerzony – z jego treści wynika, że w mapie drogowej nie tylko stawki mają zostać zmienione, lecz także ma zostać dodana do niej całkowicie nowa kategoria produktów. Cydry i perry o mocy nieprzekraczającej 5% zostały wyłączone z mapy ustalonej w 2021 r., jak wskazano wówczas w uzasadnieniu – w celu rozwoju tego rynku oraz pośredniego wspierania produkcji sadowniczej. W aktualnie przekazanym do konsultacji projekcie ustawy kategorie te planuje się jednak dodać do mapy.

W punkcie 6 lit. d projektu wskazano, że w art. 165 ust. 1 ustawy po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) stawka akcyzy na napoje fermentowane, o której mowa w art. 96 ust. 4 pkt 1, w 2026 r. – 111,55 zł od 1 hektolitra gotowego wyrobu;”

Następnie zmianie ma ulec stawka określona na 2027 r. w art. 96 ust.4 pkt 1.

W naszej opinii tak istotna zmiana zakresu projektu ustawy nie jest zgodna z zasadami prawidłowej legislacji. Wnioskujemy o powrót do zakresu rozwiązań przewidzianych w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów i rezygnację z włączania cydrów oraz perry do akcyzowej mapy drogowej.

W interesie Polski – największego w Europie producenta jabłek – leży rozwój krajowej produkcji cydru. Cydr może przyczynić się do lepszego wykorzystania potencjału polskiego sadownictwa i winiarstwa. Utrzymanie preferencyjnych warunków akcyzowych jest obecnie realną i najskuteczniejszą metodą wsparcia tego segmentu, co wielokrotnie podkreślały przedsiębiorstwa produkujące cydry oraz Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa, od lat apelujący o wprowadzenie zerowej stawki akcyzy.

Wyłączenie cydrów i perry o mocy nieprzekraczającej 5% z akcyzowej mapy drogowej od roku 2022 r. i tym samym utrzymanie stawki w wysokości 97 zł od hektolitra gotowego wyrobu przyniosło oczekiwane rezultaty. Rynek cydru zaczął się rozwijać, mimo że inne kategorie alkoholi odnotowały spadki. Z danych NielsenIQ wynika, że w lipcu 2024 r. segment ten odnotował ilościowy wzrost o 9% r/r⁷, natomiast według publikacji z sierpnia br. wzrost ilościowy wyniósł 1,9% r/r⁸. Na tle spadków w pozostałych kategoriach alkoholi jest to bardzo dobry rezultat.

Należy jednak podkreślić, że rynek cydru w Polsce wciąż pozostaje niewielki – jego wielkość to około 5 mln litrów – a potencjał tego segmentu pozostaje niewykorzystany. Polska, jako największy producent jabłek w Unii Europejskiej, dysponuje ogromnymi zasobami surowca, które mogłyby być znacznie efektywniej zagospodarowane w kraju właśnie poprzez rozwój produkcji cydru. Tymczasem rynek cydru u nas należy do najmniejszych w UE i jest porównywalny z rynkami w Chorwacji, Grecji czy na Cyprze. Dla porównania, w państwach europejskich, które nie słyną ani z tradycji produkcji cydru, ani z upraw jabłek, rynek ten rozwinięty jest kilkukrotnie bardziej – m.in. w Finlandii (26 mln l), Szwecji (21 mln l) czy Portugalii (21 mln l). Dane te jednoznacznie pokazują, jak duży i wciąż niewykorzystany pozostaje potencjał tego segmentu w Polsce.

⁷ <https://www.rp.pl/przemysl-spozywczy/art40892821-zniesienie-akcyzy-doda-skrzydel-cydrowi>

⁸ <https://www.rp.pl/handel/art42856101-alkohole-w-odwrocie-spada-sprzedaz-niemal-we-wszystkich-kategoriach>

Niekorzystne dla cydrów otoczenie prawne (w tym stawki podatku akcyzowego) przez lata skutkowało promowaniem sprzedaży konkurencyjnych napojów, takich jak napoje piwne. Doprowadziło to do sytuacji patologicznych, blokując rozwój segmentu cydru, stawiając producentów cydru na bardzo niekorzystnej pozycji i ograniczając ich możliwości konkurowania na rynku. Sytuacja została wykorzystana przez zagraniczne korporacje, które wprowadziły na rynek marki napojów piwnych o charakterze cydrów i cydrów aromatyzowanych. Co więcej, jedna z głównych, znanych na świecie marek cydru jest sprzedawana tylko w Polsce nie jako cydr, ale jako napój piwny, co pozwala korzystać z preferencyjnych warunków przysługujących piwu. W rezultacie, roczna sprzedaż tego produktu jest aż dziesięciokrotnie większa niż całego rynku cydru w Polsce⁹. Napój ten, w jabłkowej wersji, zawiera jedynie śladowe ilości soku (1,6%), a jego jabłkowy charakter uzyskuje się za pomocą aromatów. Polskie cydry zawierają natomiast co najmniej 60% soku, a w przypadku cydrów aromatyzowanych jest to co najmniej 50%. Koszty produkcji cydrów są zatem zdecydowanie wyższe niż cydropodobnych napojów piwnych.

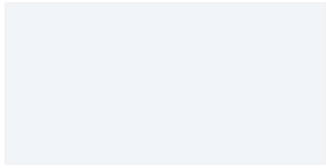
Przez lata Polska nie wykorzystywała swojej szansy – cydr był traktowany marginalnie, a apele branży pozostawały bez odpowiedzi. Dziś, po krótkim okresie poprawy uzyskanej dzięki pozostawieniu od 2022r. cydru poza akcyzową mapą drogową, segment ten uzyskał szanse by konkurować na rynku z piwnymi substytutami wprowadzanymi przez zagraniczną konkurencję. Szansa ta jednak zostanie zaprzepaszczona, jeśli zapadnie decyzja o włączeniu cydru i perry do mapy akcyzowej oraz objęciu ich podwyżkami.

W świetle powyżej przedstawionych argumentów Związek Pracodawców Polska Rada Winiarstwa wnosi o:

- ✓ Rezygnację z nagłego wprowadzenia zmian stawek przewidzianych w akcyzowej mapie drogowej, w szczególności od początku 2026 r., bez zachowania należytego i deklarowanego *vacatio legis*.
- ✓ Pozostawienie cydrów i perry o mocy do 5% poza zakresem akcyzowej mapy drogowej, przy czym zwracamy uwagę na nieuwzględnienie tej kwestii w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.
- ✓ Urealnienie założeń przyjętych do oceny skutków regulacji, z uwzględnieniem aktualnych danych rynkowych oraz obserwowanych trendów na rynku napojów alkoholowych.
- ✓ Przedstawienie rzetelnej analizy dotyczącej skutków gospodarczych planowanych zmian.

⁹ https://aicv.org/files/attachments/.594/AICV_Cider_Trends_2024.pdf

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY		
1	Odpis z Krajowego Rejestru Sądowego	
2		
3		
E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych** zgłoszenia dokonanego dnia ..... (podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)		
F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE		
Imię i nazwisko	Data	Podpis
Magdalena Zielińska	22.09.2025 r.	
G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAŃ Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia		
		

* Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.

** Niepotrzebne skreślić.